

༡༡། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞག་སོ། །

རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་མེད་བཟང་པོས་བརྒྱུས་པ།

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སླུབ་ཁང་།

༣༣། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་བཅེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྲུགས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལེགས་པར་བཤད་
པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཚཱ་པ་པོ།	རྒྱལ་ལྷན་ཐོག་མེད་བཟང་པོ།
ཚཱ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ།	བསྟན་རྒྱལ།
མདུན་ཤོག་རྩས་འགྲོད་པ།	དོ་རྩེ། ཡེ་ཤེས་ཚས་མཚོ།
དཔེ་སྐྱུན་འགྲེམས་སྟེལ་ཚན་བ།	བོད་ཕྱོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། (ལྷ་ས་གླིང་སྐོར་བྱང་ལམ་སྒོ་ཨང་20པ)
པར་འདེབས་ཚན་བ།	སུན་རྟོ་ཤིན་གཡོའི་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སི།
དེབ་ཚད།	880×1230 1/32
པར་ཤོག	8
ཡིག་གྲངས།	ཁྱི14
པར་གཞི།	2008ལོའི་ལྷ་12པར་པར་གཞི་1བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས།	2008ལོའི་ལྷ་12པར་པར་ཐེངས་1བྱེད།
པར་གྲངས།	01—2,500
དཔེ་དེབ་ཨང་རྟགས།	ISBN978—7—223—02539—3
རིན་གོང་སྒོར།	13.00

པར་གཞི་སྒྲིག་བདག་ཡིན་པས་འདྲ་བཅོས་པར་འདེབས་མི་ཚོག

དབེ་སྐྱུན་གསལ་བཤད།

རང་རེའི་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་ནམ་དཔྱོད་ལྟོ་བ་
ཡངས་པའི་རྩལ་ལས་རབ་རྩ་འབྲངས་པའི་གཙུག་ལག་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྷར་
མཉམ་ལ་རི་རབ་ལྷན་པོའི་དབངས་ལས་མཐོ་བ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་འཛིངས་
བཞིན་ཟབ་པ་བཅས་འཛམ་གླིང་སྡེ་འགོ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་
དག་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་
ཆེ་ཡིན་ལ། མེས་རྒྱལ་གཤམ་རིག་བང་མཛོད་ནང་གི་གཟི་སྤྱན་འོད་སྤང་འཕྲོ་བའི་
གཅིས་ནོར་ཡིན་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གཤམ་རིག་བང་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཁྲོད་ཀྱི་
མཚར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་མཆོག་ནོར་ཡང་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་མི་ལ་
བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་ནང་མི་དང་རང་བྱུང་གིས་འཆོ་བས་རྒྱུན་པས་ཉམས་བརྒྱལ་རྩ་
བྱིན་དང་འགོ་ལ་ཁད་དུ་ཐུག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ནང་དོན་ཁ་ཅིག་ཡུལ་དང་དུས་
ཀྱིས་བསྐལ་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གྱུར་ཏེ། དུས་བྱིས་ཞིབ་འཇུག་དབྱང་
གཞི་བྱ་རྒྱར་འགོག་རྒྱུ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། བོད་དུ་བཅིངས་འགོལ་བཏང་རྗེས་དང་
ལྷག་པར་དུ་ཏང་གི་སྐབས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཀྱང་ལུ་ཆང་འཛོམས་གོས་ཆོགས་
ཐེངས་གསུམ་པ་ཚུན། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་མི་ཤུགས་དང་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱི་མཐུན་
རྒྱུན་བཟང་པོ་སྤྱར་ཏེ་ཤུལ་དུ་ལུས་པའི་གཙུག་ལག་མང་དག་ཅིག་སྤྱར་སྟོབ་དང་།
འཚོལ་བསྟུ། ལེགས་སྒྲིག་ །རང་སྐྱུན་བཅས་མཛོད་དེ་གྲུབ་འབྲས་མི་དམན་པ་
ཐོབ་དང་འཐོབ་བཞིན་པ་ལགས། འོན་ཀྱང་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་ཆགས་

བ་དང་། གཏིང་དཔོག་དཀར་བའི་ལས་གཞི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་གཤིས།
 མདུན་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་ཐུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱོང་དང་། ཐ་ན་ཆེར་མའི་ཆང་ཆེང་གིས་
 ཡོངས་སུ་གཏུམས་པའང་འབྱུང་བྱིན་པས་རང་མའི་བྱིན་གཞུང་དང་། འབྲེལ་ཡོད་
 རྒྱུ་ཚན། མཉམ་སྦྲེལ། སྤྱི་དམངས་མི་སྒྲེར་བཅས་ཀྱིས་མཉམ་ལས་ཐུར་བ་གྲུ་
 འདེགས་དང་། སློ་རྩེ་མོང་ཁ་གཅིག་སྒྲིལ། ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་རྩལ་སྤྱད་
 བཅས་ཀྱིས་རང་ངོས་ནས་འགོ་བརྩམས་པ་དང་བྱ་བའི་སྒྲེ་མོ་རེ་རེ་བཞིན་སྦྲིང་
 རུས་ཆེན་པོས་རྒྱན་བསྐྱངས་ནས་བསྐྱབས་ཆོ། དཀར་ཆེགས་མཐའ་དག་ལས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་ཏེ་བྱས་རྒྱུ་དུད་ལུལ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་སྟུམ། ད་ཕན་མི་ལོ་
 བརྩ་གངས་ནང་དཔལ་བརྟེན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ལྷག་བསམ་དང་ངལ་བ་ཁྱུར་བཅོད་ཀྱི་སྒྲིང་སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབད་འབྱུངས་ལྷུང་ལེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གོང་ཁྱེར་དང་། རྫོང་དང་གང་།
 ཐ་ན་མཐའ་འཁོབ་ལུང་ཁུག་གི་གོང་ཆོ་དང་འབྲོག་དགོན་སོགས་གང་སར་
 ཐེབས་ནས་དེ་ཁུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་ཉག་སྒྲ་ཞིང་ཐར་ཐོར་དུ་ལུས་པའི་དཔེ་རྒྱུང་དཔེ་
 དགོན་མང་དག་ཅིག་ལྷུར་སྦྱོབ་འཛོལ་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱུན་མཛད་པ་
 ཀུན་གྱིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་བྱུང་བས་སྦྲིང་ཁམས་དབུས་ནས་དད་གུས་དང་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྒོལ་རྒྱན་རིག་
 གནས་ལུལ་བཞག་འཛོལ་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱུན་བཅས་བྱས་ཏེ་དེང་
 གི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་དང་། སྤྱི་རབས་རྒྱུད་བཅས་རྣམས་ལ་སྒྲུལ་སྤྱོད་
 འབུལ་རྒྱུའི་དམིགས་ལུལ་དང་། དགོས་པ། ཕན་རྒྱལ་བཅས་ལ་སློ་ཁ་གཅིག་
 མཐུན་ཐོག་ད་ལམ་དཔལ་བརྟེན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་།

འདི་ག་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་འཇུག་གོས་མོལ་ཐེངས་
མང་བྱས་མཐར། ཁོང་རྣམ་པས་འཛོལ་བ་སྟུ་ལེགས་སྒྲིག་མཛད་པའི་གསུང་རབ་
དཔེ་རྒྱུ་དཔེ་དཀོན་གལ་ཆེན་ཁག་དེད་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་གིས་རིམ་བཞིན་དཔེ་སྐྱོན་
བྱ་གཏན་ཁེལ་བ་བཞིན། ད་ལན་མཁུན་བརྩེའི་འོད་སྤང་ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་
ཁོངས་ཀྱི་《བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བ་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་》ཞེས་བྱ་བ་འདི་དེབ་དང་པོར་བརྩིས་ནས་དཔེ་སྐྱོན་ཁྲུས་པ་
ཡིན་ཞིང་། དཔེ་དེབ་འདིའི་དཔེ་སྒྲིག་དང་ཁྱད་ག་ཐད་ཞིབ་ཚགས་ནན་ཏུ་བྱས་
ཁྲུལ་ལགས་ཀྱང་ད་དུང་སྟོན་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་སྟབས། མཁུན་དཔྱོད་
ཡངས་པའི་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་བཙོས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་
ཡོད་པ་མཁུན། མཁུན། མཁུན།

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་སྒྲིག་པ་བོས།

སྟོན་འགྲོའི་ལུ་ཚོགས་

དེ་ཡང་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས། བན་བདེའི་ཕ་ལག་ཏུ་གྱུར་པ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་བ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་མོས་བ་དང་འཚམས་ཤིང་། ཐར་འདོད་སྒྲེ་བོ་ཡོངས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་དམ་པར་གྱུར་པའི། ཚོས་ཀྱི་ལུང་བོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཡང་ལྟ་བ་རྟེན་འབྱུང་དང་། སྟོན་བ་འཆོ་བ་མེད་པའི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཏད་རབས་བདུན་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལས། རིམ་པར་འཛམ་གླིང་གི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་ལས། རང་ཅག་གངས་ཅན་པར་མཚོན་ན། མཁུན་བཙུང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མེས་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྣང་། བྱི་རབས་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོན་སྟོན་མེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ལྟར། གངས་ཅམ་ཡང་བསྐྱངས་པར་དཀའ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་པ་ལས། དེང་དུས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དགོས་གལ་ཆེ་བ་ལག་ཅིག་མཁོ་བདུས་ཀྱིས། བློགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་མཁུན་བཙུང་འོད་སྣང་ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ཉིད། བོད་སྤྱོད་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་དང་། ང་ཚོའི་དཔལ་བཙུན་པོ་ད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གཉིས་མཉམ་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་ཆེའི་གྲོག་པ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་དུ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་འབུལ་སྤྲོད་ཡིན།

དེ་ཡང་ད་ལྟའི་ཆར་བྱི་དངོས་པོའི་འཕེལ་འགྱུར་དང་། ཅན་བསམ་པའི་ཤེས་ཚད་ཆ་མི་སྟོམས་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་སྒྲིགས་མཚམས་འདིར། སྤྱི་ཤེས་

ཤིང་དོན་གོ་བ་འགོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱི་དང་། ཟུང་པར་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འགན་ཁུར་
 གི་བསམ་སྒྲོ་ལྟ་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། བསམ་སྒྲོ་གྲུ་ཡངས་དང་།
 མིག་རྒྱུང་རིང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་སྒྲོའི་ལངས་སྤྱོད་མ་ཞོར་པར་འགས་ཉེས་ཀྱི་
 གནས་ལ་བསམ་གཞིག་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་རང་རྣམས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་དང་
 ཞབས་ཞུ་གང་འགྲུབ་བྱས་ནས། འཆམ་མཐུན་བརྟན་བརླིང་དང་ཤེས་དཔལ་ལྡན་
 པའི་འཕྲོར་ཡུག་ཅིག་འཛུགས་སྐྱབ་བྱེད་པ་ནི། རང་ཅག་སྤྱི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་ཐོག་
 དུ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན་སྟེ།

དེ་ཡང་དེད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་། གཟུམ་
དཀར་མཆོག་སྤུལ་བྱུང་བསྟན་ཉི་མའི་བཀའ་སློབ་དང་མཛུབ་སྟོན་ལོག་མཛད་
དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་གནས་སོ་སོར་དངོས་སུ་བསྟེན་ཅིང་། དཔེ་རྟེན་དཔེ་
དགོན་རྣམས་སྤང་སྟོབ་དང་། འཛོལ་བསྟུ་ཉམས་གསོ་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་
བརྒྱད་རིམ་ནང་། གལ་ཆེའི་དཔེ་དགོན་མང་པོ་ཞིག་རྟེན་སོན་བྱུང་བ་རྣམས་།
བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་བྱོགས་བསྒྲིག་དང་། བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་
གཅིས་བཏུས་མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་ཁྱུག་ཁྱིས་གཅིས་བཏུས་ཤེས་བྱའི་
གཏེར་བུམ། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ཆོགས་རྣམས་སོ་སོར་བསྟུ་
བསྒྲིགས་དང་པར་བརྒྱན་བྱས་དང་བྱ་བཞིན་བ་ལས་། ད་ལས་མཁྱེན་བརྩེའི་འོད་
སྤང་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆོགས་འདི་ཡང་། རི་རྩད་དུ་འཇུག་པ་ལས་། སྤྱིང་རྩེའི་
སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱ། ཞེས་པ་ལྟར་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རི་སྟེད་ཅིག་
གསུང་པའི་སྟིང་པོ། མཁྱེན་དང་བརྩེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་སོས་པས་མ་སྟོས་

བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་བྱ་
 ཡུལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ནི། འཆོས་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་གྱི་བཀའ་དང་།
 བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ལ་རག་ལས་པས། འདིར་ཡང་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་དེར་དུས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དགོས་གལ་ཆེ་ཞིང་བསམ་སློང་སློབ་གསོ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་དང་། དཔེ་རྙིང་དཔེ་
 དགོན་གྱི་རིན་ཐང་ལྡན་པ། ཡིག་ཆོགས་ཉུང་ཞིང་བལྟ་བདེ་བ། བྱུང་མཐའ་
 རྩོགས་སུ་མ་ལྟར་བ། སྤྱི་ཚོགས་ཇ་དག་དང་རྟོག་འཛིང་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་སེམས་
 ཉམས་ཉེས་སུ་གྱུར་ཆེ། བལྟ་སྟོག་བྱས་ན་སློ་རྣལ་དུ་དབབ་པ་སོགས་དམིགས་
 བསལ་གྱི་དགོས་པ་དང་། རིན་ཐང་ལྡན་པའི་དཔེ་ཆོགས་ཞིག་ལགས་པས། རྒྱ་
 ཆེའི་མཆེར་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེས་གཟིགས་གནང་སྟེ། བང་
 བསམ་སློང་ཤེས་ཡོན་གྱི་འཕེལ་རྩོགས་ཡང་ཕྱི་དངོས་པོའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་དོ་
 མཉམ་པའི་ཤེས་འཕྱོར་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་བཟང་པོ་ཞིག་རྩོགས་དང་ཐ་
 བྱ་ཀུན་དུ་ཡོང་བུལ་པའི་རེ་སྤོན་ཡང་ཡང་ཁུ་བ་ལགས།

འདི་ཡང་མཁུན་དབྱེད་ལྷག་བསམ་ལྟ་དང་བུལ་བའི་མཁས་དབང་གཟན་
དཀར་མཆོག་གྲུལ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མའི་བཀའ་ཡིས་བསྐུལ་མ་གནང་བར་རི་མི་
སྟམ་དུ་འདོར་མ་པོད་པར་ཅུང་ཟད་ཅམ་དུ་གྲྭས་པའོ།

དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་འགོ་འདུལ་རྒྱ་
རྒྱུ་ 2008ལོའི་ཟླ 8 ཚེས 5 ཉིན་སྤུལ།

བསྐྱེད་གསལ་བཤད།

ཆོས་འདི་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ས་
མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། བསྐྱེད་
བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་མགོ་ནས་མཇུག་བར་ཆོག་པ་བཅད་ཡིན་ལ་གོ་བདེ་ཞིང་སྒོ་
ལ་འཛིན་བདེ་བ་ཞིག་ཡོད། རང་དོན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོང་
གི་མན་ངག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་ལེའུ་བརྩ་ཡོད་ཅིང་ཐོག་མར་
རྒྱལ་པོ་ཁྱི་ལྷོ་སྟོང་བཅོན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་སམ་རྩ་རྩ་དེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་
སྐྱེ་བ་དཔལ་བཅུགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལས་སྐྱེ་བྱིར་འགྱུར་བཅོས་
ཐེངས་གཉིས་བྱས་པ། བསྐྱེད་འགྱུར་སྐར་ཐང་པར་མའི་མདོ་ཕྱོགས་ལེ་ཆོན་
(བ) བའི་ནང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་པཱི་ཏ་མང་པོས་མཛད་
པའི་ནང་ནས་ཁག་བརྩ་ཙམ་གོང་གསལ་བསྐྱེད་འགྱུར་སྐར་ཐང་པར་མའི་མདོ་
ཕྱོགས་ལེ་ཆོན་(ཤ) བའི་ནང་ཡོད་ལ། བོད་དུ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་
མཁས་པ་མང་པོས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྐྱེ་ཆོག་པ་མཛད་ཡོད་པའི་ནང་ནས། རྒྱལ་སྐས་
ཐོགས་མེད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱས་བསྐྱེད་འཆོམ་ལ་དོན་གྱི་
སྟོང་པོ་ལག་ཏུ་སྤང་བདེ་བའི་ལེགས་བཤད་མད་དུ་བྱུང་བར་མཐོང་ཞིང་། ཁྱད་
པར་དུ་སྟོན་འཇུག་འཆད་པ་ལ་གིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་ཏུ་མདོན་ཏེ། དེ་དུས་ཙཱ་བ་

སྤྱོད་འཇུག་ལ་སྤོང་ཚད་བ་དང་། གུ་རུ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་མཁས་པ་བོད་གངས་ཅན་ན་མེད་ཅེས་དཔང་ལོ་ཙུ་བ་སློ་གྲོས་བརྟན་པའི་མདུན་ནས་སྤོང་ཞེས་ཐོས། ཞེས་ཁོང་གི་མཛད་ཀྱིས་ཁག་ཏུ་གསལ།

ཁྱད་ཚོས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིས་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་སྟོན་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་སྟེ། ཉེས་སྤྱོད་སྟོམ་པ་དང་། དགོ་བ་ཚོས་སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ལེའུ་བརྩའི་སྟོ་ནས་སྟོན་པ་ལས་ལེའུ་དང་བོས། གདུལ་བྱ་རྣམས་བུམས་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཅན་གྱི་དགོ་སེམས་ལ་སྟོ་བ་སྟེ་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད།

དེ་ཡི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་རི་ལྟར་སྒྲུང་པའི་ཚུལ། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱུང་ཚུལ་དང་། ཉེས་པ་བྱུང་བར་སྤྱོད་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་རི་ལྟར་བཤགས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྟོ་ནས་སྟེག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་བཤད།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་སྟེ་མཇུག་ཀྱང་མི་ཉམས་གིང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཞག་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཕན་པ་ཅི་རུས་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་བའི་སྟོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ལེའུ་བཤད།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་བསྟན། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྤྱད་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་

དེ་ལ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་བསྟན། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མི་
མཐུན་སྟོགས་འབྱུང་བ་སྒྲིལ་བྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཁོང་ཁྱོད་
ལྟར་སྤང་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་བཟོད་པའི་ལེའུ་བསྟན།

བཟོད་པ་དང་ལུན་ན་དགེ་བ་ལ་སྒྲིལ་བའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་བཅུ་
པར་འབྱུང་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལུན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུ་བསྟོད་ནམས་དང་ཡི་
ཤེས་འབྱུང་བས་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་བསྟན།

དེ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་སྒྲིལ་བའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་དེས། ཐོས་བསམ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ནམ་རྟེན་དག་གི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་ཡིད་དམིགས་
པ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་
གཏན་གྱི་ལེའུ་བསྟན།

དེ་ཡང་རང་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་
ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ལྟས་པས་རང་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དག་ཞི་བར་འདོད་
པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའི་ངོ་བོ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྤྲེ་བ་དག་གི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐར་བ་འདོད་ཚུལ་རྒྱས་པ་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལེའུ་དགུ་བ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་བཤད།

དེ་ཡི་འོག་བྱང་ཆུབ་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དགེ་བས་མཚོན། དུས་གསུམ་
གྱི་དགེ་བ་དག་ལུས་སེམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་ནམས་བདེ་དགའ་ཐོབ་
པའི་དོན་དུ་བསྒྲོ་བ་སོགས་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོ་བའི་ལེའུ་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་
དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྟེང་པོ་ལེན་པའི་བྱིར་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟེང་པོ་རི་ལྟར་ལེན་པའི་

འཇིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་ཚང་
པར་བསྐྱེད་པའོ། །

ཁོང་གི་བརྒྱམས་ཆོས་རྣམས་བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཚོགས་སྤྱི་ག་
ཐེངས་གཉིས་པའི་ནང་མ་དཔེ་ཇི་བཞིན་དེད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་པར་སྐྱེད་བྱས་
ཟིན། འོན་ཀྱང་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར། ད་ལན་སྤར་ཡང་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ་འདི་ཉིད་ལྷན་དག་ལེགས་
པར་བཅུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ལ་བལྟ་བའི་བ་དང་སྤོ་གཤེར་ཁེལ་
བའི་ཕྱིར། དེབ་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་མཁུན་བཅེའི་འོད་སྤྲང་ཞེས་པའི་དཔེ་
ཆོགས་ཀྱི་《དེབ་དང་པོར་》བཏང་ནས་པར་སྐྱེད་བྱས་པ་ཡིན། འདིའི་མ་དཔེ་
ལྷེ་དགའི་ཤིང་པར་ཡིན།

དཔལ་བཅེགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་བསྐྱེད་འཛིན་སྤོ་གྲོས་པས།

༥ རྩིས་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་བཞུགས།

རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བྱ་བ་ལ་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་པ་ཡངས་པའི་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ་ནི། དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱོད་ཉེ་བ་ན་བྲག་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བར། ཡབ་དཀོན་མཆོག་དཔལ་དང་། ཡུམ་འབུམ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལྷན་གྱི་ལྷན་གྱི་ལོ་(༡༩༥༥) ལ་སྤྱོད་འབྲུངས་ཤིང་། མཚན་ལ་དཀོན་མཆོག་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། རྒྱུ་རྩེ་དུས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པའི་རྟགས་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་དང་། བཟོད་པ། གཞན་པར་གྱི་བསམ་པ་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་ཞིང་། ཅེད་མ་ཚུན་ཆོད་ལ་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདུག།

དགྲུང་ལོ་གསུམ་ནས་མ་དང་། དེ་རྩིས་ལོ་གཉིས་ཙམ་ནས་པ་འདས་པས་ལོ་དགྲུང་བར་དུ་ཨ་ཁྱི་ཆོས་ཉིད་བརྟེན་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད། དེ་དུས་ཙམ་ལ་སངས་རྒྱུ་དཔོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ནས་ས་ལྷགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་དྲིལ་བྱ་པའི་དབང་གིས་ཆོ་འདི་སྤྱོད་བྱེད་ཐོག་མ་སྤྱོད། དགྲུང་ལོ་དགྲུ་ནས་ཨ་ཁྱི་ཡང་འདས་པས། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞིའི་བར་ཁྱེད་པོ་རིན་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཤིང་། གྲོག་ཡིག་བསྐྱེད་སྤྱོད། དགྲུང་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་འཇམ་དབྲུངས་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལ། བར་ཆོད་སོགས་ཀྱི་ལུང་འགའ་ཞིག་གསལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞི་བར་སྤྱོད་ལོ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ཆེན་པོ་ལ་མཁན་པོ་རིན་ཆེན་དཔལ་འབར་པའི་དུང་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་པ་བྱུང་།

མཚན་ཡང་བཟང་པོ་དཔལ་ཞེས་པར་གསོལ། དཔང་ལོ་དང་ཚས་རྗེ་སྒྲ་མ་སོགས་
མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོ་གཙུག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བྱགས་སྦྱངས་མཛད། ཡོན་ཏན་
དུ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན་མཛད་པས་གཞན་པས་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་རུས་པ་རྒྱུད་ཞིང་དམན་པའི་
ཚུལ་བཟུང་ཡང་དབྱར་ཚས་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཞ་ཡའི་བར་དུ་གྲ་སྒྲོར་དང་།
བཤད་སྒྲོར་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱོན་པས། མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས། སྒྲོབ་
གཉེར་གྱི་རུས་སུ་ཡང་མ་རུས་པ་དང་བཀྲེས་པ་མཐོང་དུས། གསོལ་འཕྲོ་ཡན་
ཆད་སྟེར་ཞིང་། འཚོལ་གསོག་དང་འདོད་འདུན་ཡེ་མི་མངའ། འཇམ་དབྱངས་
རོང་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་པས་མཛོན་པ་ལས་དྲི་བ་གནང་བ་ལན་ཐོགས་མེད་དུ་
བཏབ་ཅིང་། ར་ཐོགས་མེད་གསར་མ་ཡིན་གསུངས་པས། མཚན་ཡང་ཐོགས་
མེད་ཅེས་དེ་ནས་གྲགས་ཤིང་། དེའི་དགུན་མཛོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་དང་།
དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་ལ་བཤད་གསར་མཛད་པས། འདི་ཐོགས་མེད་རང་ཡིན་པར་
འདུག་ཅེས་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་པོ། །

ཉེར་དུག་ནས་དངུལ་རྒྱ་དང་ས་སྐྱ་སོགས་གནས་ངེས་མེད་ཏུ་བྱོན་ནས་
གསན་སྦྱང་མཛད་ཅིང་། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་བྱི་པའི་ལོ་ལ། དཔལ་ཨེའི་གཙུག་
ལག་ཁང་དུ། མཁན་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རིན་ཆེན་མགོན་སོགས་ལས་
བསྐྱེན་པར་རྫོགས། དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་བཞེས་པའི་སྐག་ལོ་ལ་ཨེ་པའི་
ཟུར་ཆེན་མཛད། གྲ་སྒྲོབ་རྣམས་རང་རང་གི་སྒྲོ་དང་འཚམས་པར་ཐོས་བསམ་
སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ལ་སྒྲུར་ཞིང་། བཏང་སྒྲོམས་སུ་ཡུད་ཅམ་ཡང་ཡལ་བར་མི་
འདོར་ལ། སྐབས་ཤིག་སྦྱང་ནད་དྲག་པོ་བྱུང་བར་ཞལ་ཏ་འདྲ་མི་བདོག་གམ་ཞུས་
པས། ངའི་ཁ་ཆེམས་རྒྱལ་སྐས་ལག་ལེན་ཡིན་ཞོ་གསུངས། དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་

ཅ་གཉིས་བར་ལ་འཆད་པ་དང་། ཅུད་པ་དང་། ཅུམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། བྱིས་དཔུལ་ཆུར་བྱོན་ཏེ། དོན་དམ་
 དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད་ཅིང་བཞུགས་
 ཡོད་པ་ལ། ཨེ་པའི་དགོ་བཤེས་དང་། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས། ད་དུང་ཆོས་གསུང་
 བར་ཞུ་བའི་སྒྱུན་འབྲེན་ལ་བྱོན་པས། བརྟེ་ཡང་གཞན་པན་ལུས་མེད་མ་ཁི་བ། །
 ཞེས་པའི་གདམས་པའི་ཡི་གེ་ནང་ནས་མཛུལ། ཁ་ཡ་མ་གནང་བར། སྤྲར་སྒྲུ་
 མཚམས་དམ་པར་མཛད་ནས། ཐུགས་དམ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པར་མཛད།
 མཐར་དགྲང་ལོ་དོན་ལྡན་བྱ་སྤྱི་ལོ་(༡༣༥༩)ལ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །

ཁོང་གི་གསུང་ལས་སྤྱིས་པའི་སློབ་བྱའི། དཔལ་ལྷན་སེང་གེ་དང་།
 དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས། རེད་མདའ་བ་གཞོན་ལུ་སྒྲོ་གྲོས་སོགས་མདོ་དབུས་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་མཁས་བརྩན་ཀུན་གྱིས་རྗེ་འདིའི་ཞབས་ལ་མ་གཏུགས་པ་མེད་པས་
 སློབ་མ་མང་།

གསུང་འབུམ་ཡང་ 《མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་ལེགས་
 བཤད་ཀྱི་འོད་ཟེར།》 《མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ།》 《
 ཐེག་ཆེན་རྒྱུད་སྒྲ་མའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར།》 《སྦྱོད་
 འཇུག་འགྲེལ་བ་ལེགས་བཤད་རྒྱ་མཚོ།》 གསུང་ཐོར་བུའི་སྒྲོར་སོགས་ཆོས་
 ཆོན་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་ཅུ་ཡོད་པ་རྣམས་རེད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་
 བཀའ་གདམས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཏུ་མ་དཔེ་རི་བཞེན་དཔེ་སྒྲན་ལུས་ཟེན་
 པ་ལགས་སོ། །

དཔལ་བརྟེགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས།

དཀར་ཆག

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་

ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས། 1

དང་པོ། གྲུག་གི་དོན་བཤད་པ། 1

གཉིས་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ། 3

ཀ། རྩིས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། 3

ཀ། འཇུག་བྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། 7

ལེའུ་དང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ། 7

ལེའུ་གཉིས་པ། རྟོག་པ་བཤགས་ཚུལ་བཤད་པ། 22

ལེའུ་གསུམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་བཤད་པ། . . . 43

ལེའུ་བཞི་པ། བག་ཡོད་བཤད་པ། 50